

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Manna Animæ Sev Exercitium Facile Simul Et Fructuosum
Illis, Qui Quoquo Modo Vacare Orationi Desiderant**

Segneri, Paolo

Dilingæ, 1699

XXIII. Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui. Ps. 70. v. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48281](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48281)

Cogitavi dies antiquos, & annos aeternos in mente habui. Pl. 73.

1. **C**onsidera tui nostri concipien-
di modo tria esse tempora,
Præteritum, Præsens, & Futurum. Sed
reverà non sunt nisi duo tantum Præ-
teritum & Futurum: quia Præsens, si
penitus consideres, non invenitur.
cum affirmas esse, jam non est, sed
fuit. Cogita te considerare ad ripam
rapidi fluminis. quamprimum deter-
minas punctum aliquod fixum di-
cens: hæc aqua est præsens; verum
non dicis: nam aqua designata, quam
dicis hic esse, multis jam passibus
præterivit. Tempus majori rapidi-
tate fluit quovis flumine: sisti ne-
quit: eum dicis, quasi sistendo cur-
sum illud esse præsens, repente elabi-
tur sub ipsam actum dicentis, & jam
transit. Verè præsens non nisi in Deo
invenitur, qui tempus non habet:
apud quem non est transmutatio. Jac.
1. v. 17. Unde mirari non debes,
quod Psalmista, dum hoc loco de
Tempore loquitur, mentionem non
faciat nisi Temporis Præteriti & futu-
ri. *Cogitavi dies antiquos.* Ecce præ-
teritum. *& annos aeternos in mente ha-
bui.* ecce futurum. Præsentem non ad-
vertit animum, sive quia non est, sive
quia æstimandum non est, aded est re-
nue. quid demum est, quod præsens
dicimus, respectu nostri? si quidem
est, non nisi momentum est, seu pun-
ctum unum: *Gaudium hypocrite ad*

instar puncti. Job. 20. v. 3. *Vale-
go, quantillum sit tempus, quæ-
sim possides. momentum unum
Quidquid antecedit, præteritum
& quidquid sequitur, futurum.
re dicebat Ecclesiastes: *Quid
facere potest manus tua, inflan-
rare.* Eccl. 9. v. 10. dicitur *Is-
quia præteritum jam non est ap-
state tua, ut de illo in tuum con-
dum possis disponere. de futuri-
scis, an erit. quæquam malum
quando Psalmista hoc loco præ-
præteritum & æternum. *Cogitavi
antiquos, hoc est, qui fuerunt an-
annos non futuros, sed æternos
te habui.* Omnes illi anni, qui
erunt æterni, futuri sunt, non
bitar: at non omnes futuri
æterni. Anni vite, quos in æter-
liquos habemus, sunt futuri, quæ-
scit: quis tamen potest illos
æternos; dum sexaginta vel septu-
ginta annorum spatio finiuntur
ni sunt illi tantum, qui post
succeedent, quia eorum numerus
quam habebit finem. Et hoc cogi-
bat David. Beatum te, si tu cogit-
cogitare consueveris: quia hæc
tè saluberrima est cogitatio, quæ
fit in mente nostra hospitari de præ-
teritis scilicet, & æternis. de illis
dem, ut videas, quamã voluisti**

transiverint, de æternis verò, ut memineras eos nunquam transituros. *Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui.*

2. Considera, quæ sit ratio, ob quam cogitatio modo dicta aded laceris futura sit. Ratio est, quia cogitatio præteritorum faciet, ut tantò majorem habeas æstimationem æternorum, qui, ut audisti, nunquam finientur: & vicissim cogitatio æternorum faciet, ut minùs æstimes præteritos, qui tam celeriter transierunt, & sic de ceteris, qui transibunt. Solum noto, si velis cogitationi majorem inesse vim, nec solum de præterito, nec solum de æterno, sed de utroque simul cogitandum esse, uti videt Davidem fecisse: *Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui*, nota particulam *Et*, quæ conjunctionem ostendit. nôsse cupis, quam parvi faciendum sit, quidquid transibit compone cum eo, quod nunquam transit, & tecum ipso reputa: si ego adhuc viverem, non dicam, meos annos, qui fortè non erant octoginta, sed illos Noëmi, Nacor, Manulem, qui ferè millenos implebant; equid erant isti comparati tot millionibus, quos cursu suo absorbet æternitas: quasi nihil erunt. *Tantumquam dies besterni, quæ præterit.* Pl. 19. v. 4. quomodo ergo antepo nam annos tam celeriter transituros nunquam finiendis? nôsse etiam cupis, quanti faciendum æternum? cum præterito compone, & tecum ipso reputa. Cum impleta fuerint etiam i-

ste tot annorum myriades, quas diximus, quid in fine de me erit? quid ajo de fine? necesse erit semper à capite numerare, quasi nunc primum fieret initium. quomodo ergo statum illum postponam, qui finem non habet, alteri, qui tam citò finietur? hæc est vera regula tam uni quàm alteri justum statuendi pretium. Itaque cogita præteritum, cogita æternum, sed utrumque simul cogita. *Cogitavi dies antiquos, & annos æternos in mente habui.*

3. Considera Psalmistam dicere de diebus antiquis: *cogitavi*, de annis æternis: *in mente habui*. quippe quoad præteritum, potes totum simul versare animo, quantum liber, potes illud secare, & minutim dividere: sed non potes idem facere quoad æternum. imò nec totum simul concipere potest sed per partes, modo nobis miseris accommodato. Hinc est, quodd habere quidem in mente tua possis *annos æternos*, hoc est, annos illos, qui, ut modò diximus, successione quadam sine numero transiunt: sed non ita habere in mente potes *æternitatem*. hæc nimium vasta est. non habitat in mente, qualis est nostra. solum habitat in mente DEI, qui dum eam in se complectitur, totam videt. Tu in mente tua semper fixos tene, ut olim David faciebat, *annos æternos*, quod satis erit, idque repetere sapius. Deinde cum æternitatis tot anni præterierint, quot sunt verno tempore arborum frondes, quot sunt aquarum arenula, æris atomi,

stellæ firmamenti, quantum æternitatis, quam dicimus, verè præterierit, ita ut rediturum amplius non sit? nec punctum quidem. Tantum semper redibit, quantum fluxit. Ceterum quis nostrum capere potest, quid sit æternitas? quamdiu erit infinita, etiam erit incognita. Nos eam pertransire debemus animo revolvens annos æternos; nam isti sunt, qui ad nos pertinent. Itaque totum discursum hac ratione concludere. Tempore vitæ hujus, si subtilius loquamur, non est præsens, sed præteritum duntaxat vel futurum, prout in aquis fluentibus accidit, quarum pars una velociter succedit alteri. atque his cogitare debes nos omnes esse similes mortales: *Omnes nos quasi aqua dilabimur.* 2, Reg. 14. v. 14. In æterni-

tate vice versâ non est futurum, sed præteritum, in vena contingit, unde aqua in vena & talem cogita esse DELUM. *Tem idempse es.* & *annus tuus ut hodie.* Heb. 1. v. 12. Id, quod in æternitate dicitur præteritum, & quod in æternitate dicitur futurum, ipsa æternitas, solum est in æternitate quod fuit, atque hoc est, quod proprium nobis, uti nunc est, quod futurum sit semper. *Et erit in æternitate eorum in secula.* Pl. 80. v. 16. de hoc, prout toties repetendum, cogitandum tibi est, ut discas sitne operæ pretium gaudere æternitatem, & pati ad modicum.

XXIV.

Voluntariè peccantibus nobis post acceptam notitiam veritatis immo relinquitur pro peccatis hostia, terribilis autem quadam peccatio Judicij, & ignis amulatio, qua consumpsura est universarios. Hebr. 10. v. 26.

1. **C**onsidera, qui sint illi, qui peccare dicuntur post acceptam notitiam veritatis. Sunt Apostata, quia increduli solum peccant post auditam notitiam veritatis, Apostata post acceptam. Jam verò, si rite perpendas, horum Apostatarum duo sunt genera. Quidam repugnant non solum Principijs Christi, sed & dogmatibus, quemadmodum faciunt, qui de

statu Catholicorum transire volunt, Judaismum, vel Hæreticorum dogmata retinent, sed non Principijs repugnant, dum aliquando optime cognoverunt eorum veritatem, ea amaverunt, imò aliquando in usum deduxerunt, sed verò lassati illa deseruerunt. De utroque hoc genere loquitur Apostolus, & ideo de utroque dicitur: